SUDAC
FRANJO RAVLIJA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednik Mirsad Ćeman, potpredsjednice Valerija Galić i Angelika Nussberger i sudije Helen Keller, Ledi Bianku, Marin Vukoja i Larisa Velić, na sjednici održanoj 20. oktobra 2026. godine, u predmetu broj **AP-2886/22**, rješavajući apelacije **Roberta Vegara**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (4), člana 57. stav (2) tačka a) i člana 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuju se kao nedopuštene apelacije koje je podnio **Robert Vegar** protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj 63 0 P 035097 21 Gž 2 od 8. juna 2022. godine zbog toga što su očigledno (*prima facie*) neosnovane.

OBRAZLOŽENJE

1. Robert Vegar iz Ljubuškog (u daljnjem tekstu: apelant), kojeg zastupa Jerko Čilić, advokat iz Ljubuškog, podnio je 23. jula 2022. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 63 0 P 035097 21 Gž 2 od 8. juna 2022. godine. Apelacija je evidentirana pod brojem AP-2886/22.

2. Apelant, zastupan po istom punomoćniku, je 10. decembar 2022. godine apelaciju Ustavnom sudu protiv rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud) broj 63 0 P 035097 22 Rev od 27. septembra 2022. godine i presude Kantonalnog suda broj 63 0 P 035097 21 Gž 2 od 8. juna 2022. godine. Apelacija je evidentirana pod brojem AP-4720/22.

3. S obzirom na to da se apelacije registrovane pod br. AP-2886/22 i AP-4720/22 odnose na isti postupak, Ustavni sud je, u skladu sa članom 32. stav (1) Pravila Ustavnog suda, odlučio voditi jedan postupak i donijeti jednu odluku pod brojem AP-2886/22.

4. Presudom Općinskog suda u Ljubuškom (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 63 0 P 035097 20 P 2 od 20. januara 2021. godine, utvrđeno je da je Ivan Vegar (u daljnjem tekstu: tužitelj) vlasnik

istočnog dijela određene nekretnine (u daljnjem tekstu: sporna nekretnina) na kojem su izgrađeni stambeni i pomoćni objekti, kako je precizirano u skici vještaka koja je sastavni dio presude. Obavezani su apelant i drugotuženi Grad Ljubuški (u daljnjem tekstu: drugotuženi) trpjeti da se opisani dio sporne nekretnine izdvoji u zasebnu katastarsku česticu radi tužiteljeve uknjižbe kao vlasnika i posjednika, uz istovremeno brisanje apelanta kao posjednika i brisanje državnog vlasništva na opisanom dijelu sporne nekretnine.

5. U obrazloženju presude Općinski sud je naveo da tužitelj traži utvrđenja prava vlasništva dosjelošću na istočnom dijelu sporne nekretnine, koja je u zemljišnim knjigama upisana kao državno vlasništvo, općenarodna imovina. Dalje je naveo da je u katastru sporna nekretnina upisana kao apelantov posjed, na osnovu rješenju o nasljeđivanju nakon smrti njegova oca Drage Vegara (u daljnjem tekstu: apelantov prednik). Općinski sud je ukazao da se sporna nekretnina nalazi u naseljenom mjestu i da se radi o ostalom građevinskom zemljištu kojim raspolaže drugotuženi, pa je drugotuženi pasivno legitimisan u ovoj parnici. Dalje je ukazao da je apelantov prednik bio upisan kao jedini posjednik sporne nekretnine samo na osnovu popisnog lista, a da se ustvari radi o imovini koju su apelantov prednik i tužitelj, kao braća, naslijedili od njihovog pokojnog oca u dijelovima od 1/2. Istaknuto je da je na spornoj nekretnini već 1976. godine bio izgrađen stambeni objekt. Općinski sud je ocijenio da je tužitelj, provođenjem uviđaja na licu mjesta i saslušanjem svjedoka, dokazao da je po dogovoru sa apelantovim prednikom započeo gradnju dvojnog stambenog objekta na spornoj nekretnini i da su dogovorili da zapadni dio objekta i pripadajućeg dvorišta pripadne apelantovom predniku, a istočni dio tužitelju. Dalje je obrazložio da činjenica da apelant koristi septičku jamu i čatrnju koju se izgrađene na istočnom dijelu nekretnine ne ukazuje da tužiteljev posjed na istočnom dijelu sporne nekretnine nije samostalan kao što je bio samostalan posjed apelantovog prednika. U vezi s tim, obrazloženo je da tužitelj ne dovodi u pitanje pravo služnosti na tuđoj stvari, tj. ne osporava apelantu korištenje septičke jame i čatrnje. Istaknuto da apelant nije podnio protivtužbu radi utvrđenja i uknjižbe služnosti u korist njegovog dijela nekretnine, nego ustrajava u tvrdnji da je sporna nekretnina u cijelosti njegova i da nije bilo diobe posjeda između tužitelja i apelantovog prednika. Općinski sud je naveo da se iz izjave vještaka i tužiteljeve izjave date u ranijem upravnom postupku može pouzdano zaključiti da je prednik tužitelja i apelanta bio posjednik sporne nekretnine od prije II svjetskog rata. Budući da su tužitelj i apelantov prednik, kao nasljednici, podijelili spornu nekretninu i samostalno koristili dijelove dvojnog stambenog objekta i dvorišta, kako je prikazano na slici s lica mjesta, zaključeno je da je tužitelj kao samostalni savjesni posjednik ovog dijela sporne nekretnine, preko svog pravnog prednika duže od 80 godina, stekao vlasništvo dosjelošću u odnosu na drugotuženog. Stoga je usvojen tužiteljev tužbeni zahtjev na osnovu člana 58. stav 2. u vezi sa

članom 52, člana 23. stav 1. i člana 26. Zakona o stvarnim pravima. Istaknuto je da je tužbeni zahtjev valjalo usvojiti imajući u vidu i član 361. Zakona o stvarnim pravima. U vezi s tim, obrazloženo je da tužitelj ima pravni interes za sudsko odlučivanje bez obzira što se pred nadležnom službom drugotuženog vodi po službenoj dužnosti upravni postupka raspravljanja uzurpiranog zemljišta na tom lokalitetu koji je započet 1986. godine.

6. Presudom Kantonalnog suda broj 63 0 P 035097 21 Gž 2 od 8. juna 2022. godine odbijena je apelantova žalba i potvrđena presuda Općinskog suda. U obrazloženju presude Kantonalni sud je naveo da su neosnovani apelantovi žalbeni navodi da nije izvršena zakonita dioba sporne nekretnine. U vezi s tim obrazloženo je da iz iskaza tužitelja i saslušanih svjedoka nesporno proističe da je između tužitelja i apelantovog prednika izvršena fizička dioba sporne nekretnine na način da je tužitelju pripao istočni dio nekretnine a apelantovom predniku zapadni dio. Dalje je obrazloženo da je tužitelj cijelo vrijeme nesmetano držao u posjedu istočni dio sporne nekretnine na kojoj se nalazi istočni dio izgrađenog stambenog objekta, koji je tužitelj nadograđivao, te čatrnja i septička jama. Kantonalni sud je također ocijenio da je neosnovan apelantov navod da tužitelj nije u zakonitom i savjesnom posjedu sporne nekretnine budući da apelant koristi čatrnju i septičku jamu koja se nalazi na istočnom dijelu sporne nekretnine. U vezi s tim, ukazao je da čatrnja i septička jama nesporno pripadaju tužitelju, a apelant na njima ima priključene vodovodne i kanalizacijske instalacije sa zapadnog dijela objekta, kao što je imao i njegov prednik. Kantonalni sud je ocijenio neosnovanim i apelantove navode da se tužitelju ne može utvrditi vlasništvo sa dijelom 1/1 na zajedničkom zidu koji odvaja istočni i zapadni dio sporne nekretnine. U vezi s tim, istaknuto je da apelant u toku postupka nije predlagao provođenje dokaza građevinskim vještačenjem pa se ni u žalbi ne može pozvati na navedeni dokaz.

7. Rješenjem Vrhovnog suda broj 63 0 P 035097 22 Rev od 27. septembra 2022. godine, odbačena je apelantova revizija zato što nisu bili ispunjeni uslovi iz člana 237. st. (3) i (5) Zakona o parničnom postupku.

8. Apelant navodi da mu je osporenom presudom prekršeno prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), uključujući pravo na pristup sudu i dužinu trajanja postupka kao elemenata prava na pravično suđenje, pravo na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije i pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Povredu navedenih prava vidu u pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju i proizvoljnoj ocjeni dokaza, te proizvoljnoj primjeni materijalnog i procesnog prava. Ističe da u konkretnom predmetu postoje elementi zajedničkog vlasništva koji se ne

mogu podvesti pod član 58. Zakona o stvarnim pravima. Dalje ističe da sud nije mogao primijeniti član 58. Zakona o stvarnim pravima jer ne postoji tužiteljeva savjesnost u pogledu pomoćnih objekata – septičke jame i čatrnje, koje se nalaze na istočnom dijelu sporne nekretnine. U vezi s tim, navodi da su ti pomoćni objekti građeni i korišteni zajednički, pa tužitelj nije mogao steći isključivo vlasništvo nad njima. Osim toga, apelant tvrdi i da je sud utvrdio suvlasništvo na stambenom objektu a da nije proveo građevinsko vještačenje kojim bi utvrdio postojanje zajedničkih zidova, njihovog položaja, pripadnost itd. Apelant traži naknadu troškova postupka.

9. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda.

Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

> *b) Ustavni sud također ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.*

Član 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda glasi:

> *(4) Ustavni sud će odbaciti apelaciju kao očigledno (*prima facie*) neosnovanu kada utvrdi da ne postoji opravdan zahtjev stranke u postupku, odnosno da predočene činjenice ne mogu opravdati tvrdnju da postoji kršenje prava zaštićenih Ustavom i/ili kada se za stranku u postupku utvrdi da ne snosi posljedice kršenja Ustavom zaštićenih prava, tako da je ispitivanje merituma apelacije nepotrebno.*

10. Ustavni sud zapaža da je apelant prvo podnio apelaciju broj *AP-2886/22* protiv presude Kantonalnog suda od 8. juna 2022. godine, a nakon okončanja revizionog postupka, u roku koji je propisan članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, podnio i apelaciju broj *AP-4720/22* protiv osporenog rješenja Vrhovnog suda od 27. septembra 2022. godine. Međutim, tim rješenjem je apelantova revizija odbačena iz formalnih razloga, pa slijedom navedenog konačnu odluku u predmetu predstavlja presuda Kantonalnog suda od 8. juna 2022. godine koju je apelant osporio u obje apelacije (vidi tač. 1. i 2. ove odluke). Stoga će Ustavni sud apelantove navode ispitati u odnosu na tu odluku.

11. Ustavni sud podsjeća da u fazi ispitivanja dopustivosti predmeta mora utvrditi, između ostalog, i jesu li ispunjeni uvjeti za meritorno odlučivanje koji su nabrojani u članu 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da, prema vlastitoj praksi i praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), apelant mora navesti povredu svojih prava koje

štiti Ustav Bosne i Hercegovine i te povrede moraju djelovati vjerojatno. Apelacija je očigledno neosnovana ukoliko joj manjkaju *prima facie* dokazi koji s dovoljnom jasnoćom pokazuju da je navedena povreda ljudskih prava i sloboda moguća (vidi Evropski sud, *Abedin Smajić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 16. januara 2018. godine, predstavka broj *48657/16*, tačka 43, *Khudunts protiv Azerbajdžana*, odluka od 26. februara 2019. godine, predstavka broj *74628/16*, tačka 32, te Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP-156/05* od 18. maja 2005. godine, tačka 9, dostupna na www.ustavnisud.ba), te ako činjenice u odnosu na koje se podnosi apelacija očigledno ne predstavljaju kršenje prava koje apelant navodi, tj. ako apelant nema „opravdan zahtjev" (vidi Evropski sud, *Mezotur-Tiszazugi Vizgazdalkodasi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, predstavka broj *5503/02*, tačka 21. i *Dumlu protiv Turske*, odluka od 20. aprila 2021. godine, predstavka broj *65159/17*, tačka 27.), kao i kada se utvrdi da apelant nije „žrtva" kršenja prava zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Evropski sud, *Spasoje Lukić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, odluka o dopustivosti od 18. novembra 2008. godine, predstavka broj *34379/03*).

12. U vezi s apelantovim navodima da mu je prekršeno pravo na pristup sudu, Ustavni sud, prije svega, podsjeća na praksu Evropskog suda prema kojoj član 6. stav 1. Evropske konvencije svima osigurava pravo da sudu podnese zahtjev u vezi sa svojim pravima i obavezama građanske prirode. Pravo na pristup sudu ne uključuje samo pravo pokrenuti postupak, već i pravo da sud „riješi" spor. Najvažniji faktor je taj da je spor o kojem se odlučivalo u sudskom postupku stvarno ispitan (vidi Evropski sud, *Šimecki protiv Hrvatske*, presuda od 30. aprila 2014. godine, predstavka broj *15253/10*, tačka 42, s referencama na drugu relevantnu sudsku praksu). U konkretnom slučaju, Ustavni sud smatra da sama činjenica da je apelant ishodio da redovni sudovi donesu odluke u kojim je odlučivano o meritumu predmeta nepobitno potvrđuje da je apelant ostvario pravo na pristup sudu budući da je osporenom presudom ispitana suština spora između apelanta i tužitelja (vidi Ustavni sud, odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP-2748/22* od 23. marta 2023. godine, tačka 26., dostupna na www.ustavnisud.ba).

13. U odnosu na ostale navode, Ustavni sud podsjeća da je, prema praksi Evropskog suda, prvenstveno na domaćim organima, naročito sudovima, da rješavaju probleme tumačenja domaćih zakona. Evropski sud ističe da ne treba postupati kao sud „četvrte instance" te da stoga neće, prema članu 6. stav 1. Evropske konvencije (kojem korespondira član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine), dovoditi u pitanje ocjenu domaćih sudova, osim ako se njihova utvrđenja mogu smatrati proizvoljnim ili „očigledno nerazumnim" (vidi Evropski sud, *Ašćerić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 17. decembra 2019. godine, predstavka broj *52871/13*, tačka 23. sa daljnjim referencama). Ovakvu praksu dosljedno slijedi i Ustavni sud u odnosu na odluke redovnih sudova (vidi, između ostalih,

Odluku o dopustivosti i meritumu broj *AP-4033/20* od 22. juna 2022. godine, tač. od 42. do 45. sa daljnjim referencama, objavljena na www.ustavnisud.ba).

14. Ustavni sud prije svega primjećuje da je Općinski sud utvrdio da je sporna nekretnina u zemljišnim knjigama upisana kao državno vlasništvo, općenarodna imovina, te da se radi o ostalom građevinskom zemljištu kojim raspolaže drugotuženi Grad Ljubuški. U tom pravcu, Ustavni sud podsjeća da je Zakonom o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o građevinskom zemljištu) propisano šta se smatra gradskim građevinskim zemljištem i ostalim građevinskim zemljištem (član 2) te da se odredbe ovog zakona koje se odnose na gradsko građevinsko zemljište primjenjuju i na ostalo građevinsko zemljište (član 78), Ustavni sud smatra svrsishodnim ukazati na stavove iz sudske prakse u pogledu sticanja prava vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu. Tako je Ustavni sud u odluci broj *AP-4942/22* ukazao da ne može zaključiti da je u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine ustanovljena zakonska zabrana raspolaganja gradskim građevinskim zemljištem koje je u državnom vlasništvu (vidi Ustavni sud, odluka o dopustivosti i meritumu broj *AP-4942/22* od 25. septembra 2025. godine, tačka 32, dostupno na www.ustavnisd.ba). Osim toga, vezano za pitanja računanja roka za sticanje prava vlasništva dosjelošću na gradskom građevinskom zemljištu, Ustavni sud primjećuje da se u sudskoj praksi Federacije Bosne i Hercegovine taj rok računa od stupanja na snagu Zakona o građevinskom zemljištu (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP-2717/20* od 16. decembra 2021. godine, tačka 16, dostupna na www.ustavnisud.ba).

15. Dovodeći navedeno u vezu sa okolnostima konkretnog slučaja, Ustavni sud primjećuje da redovni sudovi prilikom donošenja odluka nisu razmatrali eventualnu primjenu relevantnih odredbi Zakona o građevinskom zemljištu, nego su se pozvali na Zakon o stvarnim pravima. Međutim, Ustavni sud ukazuje da, prema članu 31. Pravila Ustavnog suda, pri odlučivanju, u pravilu ispituje da li postoje samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu tj. u svakom predmetu odlučuje u okviru apelacionih navoda. Stoga će Ustavni sud, budući da apelant nije problematizirao pitanje karakter spornog zemljišta, u okolnostima konkretnog slučaja osporenu odluku ispitati samo u okviru apelantovih navoda prezentiranih u tački 8. ove odluke. U tom kontekstu, Ustavni sud primjećuje da je Kantonalni sud pažljivo cijenio izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje, te detaljno obrazložio razloge zbog kojih je ocijenio neosnovanim apelantove navode u odnosu na septičku jamu i čatrnju, te zajedničke zidove, koje se ne čine proizvoljnim. U odnosu na apelantove navode o kršenju prava na pravično suđenje u razumnom roku, Ustavni sud zapaža da apelant, osim što je naveo da mu je prekršeno pravo na suđenje u razumnom roku, nije posebno obrazlagao te navode, dakle nije ponudio argumente i dokaze kojima bi potkrijepio te svoje navode. Stoga, Ustavni sud smatra da su apelantovi

navodi izneseni u tom pravcu očigledno (*prima facie*) neosnovani (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP-2195/19* od 27. novembra 2020. godine, tačka 13, dostupna na www.ustavnisud.ba). Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zapaža da u provedenom postupku nije prekršena bilo koja procesna garancija iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije na apelantovu štetu. S obzirom na to, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju ne postoji bilo šta što bi ukazalo na kršenje prava na pravično suđenje. Apelant se pozvao i na kršenje prava na imovinu. Međutim, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju ništa ne ukazuje da je njegovo pravo na imovinu došlo u pitanje na način koji bi vodio potrebi da Ustavni sud to pravo posebno ispita prema standardima iz člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, niti su u apelacijama pruženi dokazi iz kojih bi se moglo zaključiti suprotno.

16. Ustavni sud zapaža da apelant navode o kršenju prava na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije, iako to nije eksplicitno naveo, dovodi u vezu s pravom na pravično suđenje. S obzirom na zaključak da su navodi o povredi prava na pravično suđenje očigledno (*prima facie*) neosnovani, Ustavni sud ukazuje da su samim tim i apelantovi navodi o povredi prava na djelotvoran pravni lijek u vezi s navedenim pravom očigledno (*prima facie*) neosnovani (vidi Evropski sud, *Rodić i tri ostala protiv Bosne i Hercegovine*, presuda od 27. maja 2008. godine, predstavka broj *22893/05*, tač. 81. i 82, i *Bevza protiv Ukrajine*, odluka od 23. marta 2023. godine, predstavka broj *45323/20*, te Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *AP-2511/09* od 6. decembra 2012. godine, tačka 26, dostupna na www.ustavnisud.ba).

17. U vezi sa apelantovim traženjem da mu Ustavni sud isplati troškove postupka, Ustavni sud ukazuje da prema Pravilima Ustavnog suda ne postoji mogućnost obavezivanja bilo koga da snosi troškove postupka, te da ti troškovi padaju isključivo na apelantov teret.

18. Imajući u vidu sve navedeno, te konzistentnu praksu Evropskog i Ustavnog suda, kao i stavove navedene u ovoj odluci, Ustavni sud smatra da nema ništa što ukazuje da apelantovi navodi pokreću ustavna pitanja na koja se pozvao, odnosno ništa što ukazuje da ima „opravdan zahtjev" u smislu člana 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda koji bi trebalo meritorno ispitati. Zbog toga, Ustavni sud zaključuje da su ti navodi očigledno (*prima facie*) neosnovani.

19. Imajući u vidu odredbu člana 18. stav (4) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se apelacija odbaciti kao nedopuštena ukoliko je očigledno (*prima facie*) neosnovana, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

20. U skladu sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman